

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATE I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesatów codziennie / wylitkiem dni świątecznych od g. 8-10 wiecz. Rękopisów nadst. redakcja nie wraća.

PRENUMERATA WYDANE: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalne rb. 1, h. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odsoszeniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 80. Zmiana adresu kop. 20. Listów ulefrancowanych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje

CENY OGŁOSZEŃ: Za pierwszą petliową jednoszpaltową lub jego miejsce: Nadstawo k. 50, przed tekstem k. 40, za tekstem 3 kst. i niepełnej po kop. 25, za 4 kst. po kop. 18. Drobiazgowości po kop. 22 wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

II-ga Aleja № 38.—Telefon № 497.

TEATR URANJA

Program od soboty 22 do poniedziałku 24 Listopada (włącznie)

Godzina przed kaźnią

Wybitny dramat w 3-ch częściach wykonany przez artystów Duńskich **Młode lata** (znak. komed.)—**Kronika Gzumont'a** (nat.) **CZUJE KUZYNKI** (komiczne)

Na scenie: pod artystycz. kierunk. A. Allisiewicza

Ogromna Awantura

Bardzo wesoły wodewil w 1-ym akcie.

Nad program występy słynnego TAF-TAFTA

komika ekaentrysty, porodziły zadziwiającego swoją szczeronością wybuch śmiechu aż do łez w pantomimie „ZWARJOWANY PUŁKOWNIK“

TEATR KINEMATOGRAF PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

PROGRAM od soboty 22 do poniedziałku 24 Listopada 1913 roku włącznie.

Tygodnik Gaumont'a ostatnie nowości (z natury)

PUDOWY WUJASZEK NA RANTOE (komiczne.)

POŚWIĘCENIE MATRI

Dramat w 3-ch częściach z udziałem słynnej artystki JENI PORTEN.

NA SCENIE: Pod artystycznym kierunkiem Fr. Stróżewskiego.

INA OGÓLNE ŻĄDANIE PUBLICZNOŚCI!

ZWARJOWANE PODWÓRKO Sensacyjny wodewil w 2 odsłonach

Anons: od wtorku 25 Listopada r. b. **NOWOŚĆ** i **Burza w Ociemności** dramat w 1-ym akcie Nänl po raz pierwszy tłumaczył A. Strzelecki.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od soboty 22 do wtorku 25 Listopada r. b. (włącznie.)

MIAŁOŚĆ OPIEKUŃCZA

Wzruszający dramat w 3-ch częściach.

Wujaszek wróg samochodów (komedia)

DZIENNIK PATHE № 241A. — Sprawy bieżące — Kronika

Nad program: **Otwarcie nowego szpitala na Zawodziu** Zdjęcie własne.

NA SCENIE: **„STILSSON“** W magazynie lalek.

Tylko kilka występów: rodziny „STILSSON“ Imitacja postaci historycz.

W Fotoplastykonie WYCIECZKA do NORWEGJI

SAMOCHOODY

Sprzedaz Samochodów nowych i używanych różnych fabryk jak również wynajem na jażdż po mieście szezio i zagranicą. Garaż Teatr. 58160 tel. 345

Lekarz Dentysta **Stefan Barylski** II Aleja № 43 tel. 811. Przyjmuję od 10-1 i 4 g-8 p. p.

A. DĘBICKI Geometra przysięgły Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602. Wykonuje wszelkie roboty mierzalcz.

Kaucjonowane biuro nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczy, cielki, freoblanki, ochroniarki, bony-Biuro otwarte od 9 rano do 6 p. p.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne **R. Filipowicza** II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482. Przyjęcia: D. FILIPOWICZ od 10-1 i od 3-6 p.p. asyst. Lek.-Dent. 9-1 i od 3-7 po połud.

Nowości Cennik praktyczne dla wszystkich Cennik Ilustrów wysyłam darmo. W. Jezewski — Warszawa ul. Żórawia Nr. 4° 109.

Depresja finansowa.

Likwidacja wojen bałkańskich i zatargów ogólnieuropejskich zaznacza się coraz niepomyślniej w sferze spraw ekonomicznych. Nadzieje żyłone ogólnie, że z ostatnim strzałem armatnim na Bałkanach, rozpocznie się znów okres olbrzymiego ożywienia w przemyśle, okres powszechnego optymizmu i rozbudzenia spekulacji giełdowej, jak to miało miejsce po wojnie rosyjsko-japońskiej, zawiody najzupełniej. Głędzy zalega ponura ci-sza i troska, co będzie dalej. Depresja szerzy się nie tylko na giełdach, gdzie zbytek ożywienia nie jest zresztą dla normalnego biegu interesów bynajmniej pożądane, lecz, co gorzszą, także w przemyśle i handlu. Konjunktury obecne i na najbliższą przyszłość są niezbyt różowe i zewsząd ujawniają się okoliczności, znamionujące o przesileniu gospodarstwu.

Jakie są rozmiary tego przesilenia, czy ma się już ono ku końcowi, czy może dopiero się rozpoczęło i jak długo może potrwać, nie podobna się dokładnie zorientować. Sytuacja pod tym względem jest zagmatwana.

Od pewnego czasu w całej Europie zachodniej, ceny żelaza stale spadają. Jest to jeden z najcharakterystyczniejszych wskaźników osłabienia konjunktur; jako dalszy wymieniać można wzrastającą stałe liczbę robotników bez zajęcia i wogóle niepomyślny stan rynku pracy, wreszcie droższą pieniądza i w związku z tem spadek wszystkich walorów przemysłowych i lokacyjnych. Niedawno Bank Rzeszy zmniejszył dyskonto o pół proc. Fakt ten można było przyjąć jako zapowiedź pewnej ulgi na rynkach pieniężnych, tymczasem okazuje się, że obniżka ta nie wywarła żadnego wpływu na rynki niemieckie, ani na zagraniczne, że przeciwnie, dyskonto we Francji, Anglii i Rosji wykazuje raczej dalszą tendencję zwyżkową.

Wogóle poprawy rynku pieniężnego nie można oczekiwać wcześniej, jak dopiero z początkiem roku przyszłego i to wśród najpomyślniejszych okoliczności. Duże trudności wywoła też zrealizowanie wielomilionowych pożyczek bałkańskich, co nastąpi mniej więcej na wiosnę. Ścisłe biorąc pożyczki te są już w znacznej części wypłacone owym państwom przez różne prywatne konsorcja bankowe. — Konsorcja te jednak muszą w niedługim czasie wycofać swe pieniądze przez przedłożenie publiczności odpowiednich emisji, co wychodzi na jedno i to samo.

Chwila do tych wielkich operacji finansowych jest jeszcze tem mniej

odpowiednia, że i Francja, najbogatsze źródło kredytu, zaciąga półtora-miljonową pożyczkę na cele zbrojeni-inwestycji publicznych.

Tak więc stan rekonwalescencji Europy po całorocznym niedomaganiu przeciągnie się jeszcze przez czas dłuższy.

W naszych stosunkach gospodarczych zmian poważniejszych niema. I u nas na bieg wszelkich interesów wpływa deprymująco brak pieniędzy, który zwłaszcza w ostatnich czasach coraz dotkliwiej daje się we znaki. Instytucje finansowe muszą się odzwolować do pomocy zagranicy. Akcje stoją nisko, listy ziemskie i miejskie jeszcze niżej, w stosunku do swej fabrycznej wartości. Na giełdzie petersburskiej rozwinęła się silna gra na niżkę, która nie bez wpływu pozostała na kurs naszych papierów. W dodatku rozpuszczono pogłoskę, że cofnięto zamówienia w niektórych polskich zakładach metalurgicznych, wskutek czego akcje tych zakładów spadły dość znacznie. Pogłoska okazała się jednak zupełnie bezpodstawna.

Na niekorzystny bilans naszego kraju wpływa też nie mało tegoroczny nieurodzaj na roli. Zawiodła najpoważniejsza właśnie pozycja w naszych dochodach.

Wystawa Sztuk Pięknych

w Częstochowie, Teatralna N-r. 11. otwarta codziennie od g. 11 do zmierzchu, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

Jan SKALMIERSKI

Biuo Techniczne II Aleja № 20, tel. № 112.

Przyjmuje instalacje oświetlenia elektrycznego przenoszenie siły, urządzenia stacji elektrycznych, telefonów, motorów i t. p. Poleca wszelkie artykuły techniczne i elektrotechniczne.

Częstochowa Aleja 3-oia dom własny Egzystuje od roku 1887. Telefo 2 60. Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych oraz wszelkich wyrobów z cementu.

KRUSZYŃSKI i PROSZOWSKI

WYKONYWA Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne CENY PRZYSTĘPNIJSZE

Przedzenie kobiety.

Znany profesor psychologii przy uniwersytecie Harvarda, Minsterberg, oświadcza, że na podstawie wielorakich badań i doświadczeń stwierdził naukowo, iż kobiety nie są absolutnie skłonne do słuchania dowodów i argumentów przedstawiających, tak dalece, że raz powziętego zdania nie wyzbedą się. Dlatego też uważa je za zupełnie nie zdolne do piastowania urzędu przysięgłych przed sądem. — Jest to rzecz prosta i jasna, powiada Minsterberg dyplomatycznie, że tendencja ta duszy kobiecej może być połączona z korzyścią dla wielu celów społecznych. Kobieta pozostaje wierna swoim przekonaniom instynktownym. (Byłoby mylnem wyciągać z tego wniosek, że jedna skłonność duszy jest lepsza, aniżeli druga, można bowiem tylko conajwyżej stwierdzić, że obie różnią się. Ale ta różnica właśnie czyni mężczyzn zdolnych, kobiety zaś niezdolne do spełnienia zada-

nia, jakiego wymaga nasz ustrój państwowy pod względem społecznym od przysięgłych.

Profesor Minsterberg przeprowadził swoje poświadczenia przeważnie w sposób następujący: Pewnej liczbie mężczyzn przedłożył profesor wielką kartę z czarnymi kropkami i wezwał ich do oszacowania ilości kropek. Po pięciu minutowej debacie nad ilością kropek kazal im profesor oszacować je po raz drugi i procedurę tę powtórzył jeszcze trzeci raz. Okazało się, że 52 mężczyźni zaraz przy pierwszym razie szacowało dobrze i że po ostatniej próbie 75 mężczyzn podać mogło dokładną liczbę kropek. Tak więc 26 mężczyźni skorzystało z debatu. —

Ten eksperyment powtórzył Minsterberg z tą samą ilością kobiet z tą tylko różnicą, że do debatu ich udzielił im po 12 minut czasu. Za pierwszym razem oszacowało ilość kropek zupełnie dobrze 45 kobiet, a trzecim razem zaś ogółem tylko 48

Profesor Minsterberg wysnuwa z tego wnioszek, że kobiety z dowodów i dyskusji nie czerpią żadnych korzyści i że niczego nie mogą się nauczyć i zbyt szybko są skłonne powracać do pierwszej swej idei, chociażby wszelkie argumenty dowodziły czego innego.

Ze świata.

Napoleon jako myśliwy.

Wielki cesarz Francuzów był, wedle jednego z świadectw swoich współczesnych, bardzo marnym strzelcem i nie lubił myślistwa, chociaż musiał mu się oddawać, jak to czynią wszyscy „wielcy“ tego świata. Raz zdarzyło się, że Napoleon polował pod Malmaison na kuropatwy w towarzystwie marszałków Masseny i Berthiera. Psy wytopiły na samym wstępie ogromne stado kuropatw, do których pierwszy strzelił, oczywiście, cesarz i, jak zwykle, chybił. Niechęć jednak chciało, że cesarz, chy-

biając kuropatwy, trafił... Massene, któremu uwiązło koło oka ziarnko strótu. Tuż po Napoleonie strzelił Berthier i zabił kuropatwę. Podczas, gdy opatrywano ranę Masseny, cesarz krzyknął gniewnie do Berthiera: „Ladnie się spisujesz, Berthier! Jak mogłeś tak nieostrożnie strzelać, żeby ranił Massene.“ Berthier zapewniał, że nie on ranił Massene, ale musiał zmilknąć, bo cesarz stanowczo oświadczył, że tak się stało.

Towarzystwo myśliwskie, przeważszy po tym przykrym wypadku polowanie, powróciło do Malmaison w fatalnych humorach. Napoleon, który aż nadto dobrze wiedział, że to on sam ranił Massene, posłał doń natychmiast swego przybocznego chirurga Larrea, polecając mu wręczyć równocześnie pismo odręczne. W piśmie tem mieściła się nominacja na głównodowodzącego w Portugalji, której Massena bardzo sobie życzył.

POLECA ze SKŁADU:

Artykuły elektrotechniczne dla instalacji i oświetlenia.
LAMPKI METALOWE OSZCZĘDNOŚCIOWE „OSRAM” — LAMPKI WĘGLOWE — MOTORY i WENTYLATORY „TINOL” DO LUTOWANIA. — Rurki izolacyjne BERGMANA ołowiane i mosiężne.

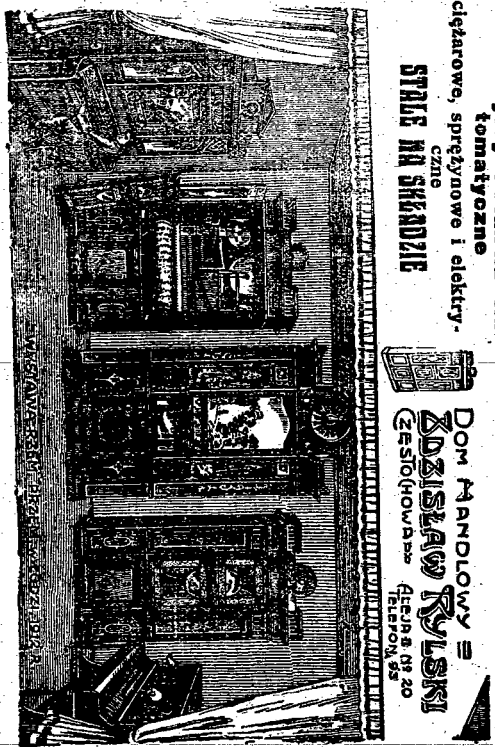
BIURO TECHNICZNO-HANDLOWE

B. Wiśniewski i S-ka

II ga ALEJA № 32. — TELEFON № 583.

PIEKARNIA Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesiona została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 46 róg Zielonej Tel. 654
Wylączna sprzedaż mego pieczywa w sklepach: Mleczarnia „Skrzydłów“ ul. Teatralna 1, — ul. Dązjad 13, — ul. Krakowska 35, — Siedem Kamienie 21.
Hurtowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni różnych gatunków pieczywa i cukiernicznych wyrobów. Polecając się nadal Szanownej Publiczności pozostaje
0722 z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

Orkiestryjony i Pianina Aut. cętanowe, sprzętowe i elektry. STAL NA SKŁADZIE

DOM HANDLOWY W CZĘSTOCHOWIE
ZDZISŁAW RYLSKI
Częstochowa 22
Telefon 55

O leczeniu chorób płucnych.

Ze środków lekarskich wprowadzonych ostatnio do lecznictwa przeciw chorobom płucnym na pierwszym miejscu postawić należy FAGOSOL, ponieważ tenże wspólnym bojem wyrugował wszelkie dotychczas znane środki przeciw chorobom płucnym. Przekonano się albo wiem, że FAGOSOL wywiera dodatni wpływ na wszelkie przejawy towarzyszące suchotom płuc i że FAGOSOL działa zabójczo na znajdujące się w płucach bakterje, stanowiące przyczynę chorób płucnych.

Prócz tego FAGOSOL z wysmienitym wynikiem stosowany jest przy brzochnicy, kokluszku, astmie, grypie oraz przy wszelkie zastarzałe kaszle i katary płuc.

Można przytoczyć tysiące wypadków, w których chorzy płucni tylko dzięki FAGOSOLI odzyskali zdrowie.

Lekarze na mocy doświadczeń orzekli, że FAGOSOL jest bardzo cennym środkiem przeciw chorobom płucnym, wobec czego stosować należy FAGOSOL w tych wypadkach, gdzie trzeba działać szybko i energicznie. Żądać we wszystkich aptekach. Reprezentant: Towarzystwo CHEMIKOL—Warszawa. 0906

POKOST C. Ch. Szmidta w Rydze
oraz wszelkiego rodzaju — Farby i Gips
Poleca: skład materiałów aptecznych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie, III Aleja 46.

Zginął pies owczarek szkocki kudy dlaty rudy, z grzywą białą, pysk spiczasty z obrozą, nazywa się Neron. Odprowadzić za sowitą nagrodą, Ogrodowa 28, browar Szwedego.

Lokal
Aleksandrowska Nr. 8, w osobnym domu z ogrodem, złożony z 6 pokoi z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Informacji udziela p. Buhle, Przedsiębiorstwo Budowlane III Aleja Nr. 58.

Aniela Zwanowa

pisanie na maszynch II Aleja nr. 20.

Drzewka owocowe
najlepsza para sadzenia obecnie. Większe zamówienia otrzymują bezpłatnie bzy pełne. — Ogrodnictwo „Halinów” Władysława Zawady, Szkolna nr. 20.
Kapusta „Halinowska”
jedyna kapusta, hodowana bez ludzkich nawozów, pud 40 kop. Dostawa bezpłatna, — Szkolna 40. 1669-2

KSIĄŻKI

prośby i akty do patentów akcyznych na 1914 r. w Drukarni **F. D. Wilkoszewskiego** II-ga Aleja № 38.

DOM własny Towarzystwa Dobroczynności dla Chrześcijan znajduje się przy ulicy Staszycza nawprost № 24 ulicy Jasnogórskiej.

Chrześcijańska Pracownia ozapek i kapeluszy. „**CZAPNIK POLSKI**“ Aleja 2 Nr. 30 dom Wienickiego w Częstochowie. Została zapotrąona w świąty transport futrzanej konfekcji damskiej oraz ozapek futrzanych i kapeluszy mężczyzn. Dzielonych Ceny przystępne. K. Chwałowski

Do wynajęcia od Nowego Roku **lokal z wszelkimi nowoczesnymi wygodami** od frontu w Alejach. Wiadomość w Adm. Gościn. 0987—

Potrzebny felosor do salubniejszego osady. Wiadomość księgarni M. Sustrza w Piotrkowie. 0958—

Do wynajęcia mieszkanie dla pojedynczej osoby, lub bez dziecięgo małżeństwa od zaraz. Wiadomość Zielona 18. 0932

Zaraz potrzeba 10 tysięcy rub. na 1 numer hipoteki. Wiadomość Michalski 3 Aleja 50. 1700—

Zginął pas sport Josefa Szydłocha wydany przez Magistrat Miasta Wyszogród 1696—

Sklep kolonialno-spożywczy z piwem w dobrym punkcie dający utrzymanie rodzinie zaraz do odstąpienia Wiadomość III Aleja Nr. 53 w sklepie
Potrzebni historycy do cyrku Pastlusa oferty w Admistr. Gościn. 1692—

Oprawa obrazów w księgarni M. LIPSKIEJ w Częstochowie II Aleja 23

Samochód W bardzo dobrym stanie okazuje do sprzedania tania. Wiadomość u L. Niepruckiego ul. Teatralna 34 Telefon 32L. 0961

Zegarek kieszonkowy metalowy przez grabarza Młynarskiego na omentarzu para fi 8-go Zygmunta, jest do odebrania w kancelarii Idozoru kościelnego ulica Dojazd 53, za swrotem kosztów niniejszego ogłoszenia. 1709—

MEBLE kredensy, szafy stoły, krzesła, łóżka, toalety, lustra bieliniarski, biurka, etażerki stoliki fau-taryjne. Poleca: **GLIŃSKI** I-a Aleja 12.

40 DNI 40
Bezpłatnie!!
Kto się nie nauczy w przeciągu 40 dni płynnie mówić, czytać i pisać po niemiecku, francuzku i łacinie, według naszych samouczków najnowszej metody (wszystkie inne—reklama) temu wracamy pieniądze. Cena samouczka jednego języka z przes. za pobr. poczt. 1 rb, 10 k., 2-ch 1 rb. 90 k., 3-ch 2 rb. 80 k., 4-ch 3 rb. 65 k. Obstalniki wypisać jedyny skład na całą Rosję: St. Petersburg, Peterb. Storoza, Bolsoj per.56, J. K. PETERS.